

Gəmidə ilk tibbi yardım

1. Venoz qanaxmanı necə dayandırmaq lazımdır?

Düzgün cavab: Yaranın üstünə sıxıcı sarğı bağlamaqla

2. Ürəyin bağlı masajı üçün əllər döş qəfəsinin hansı nahiyyəsinə qoyulur?

Düzgün cavab: Döş sümüyünün aşağı 1/3 hissəsinə

3. Süni nəfəsvermə zamanı zərərçəkənin ciyərlərinə hava üfürülmə tezliyi 1 dəqiqdə neçə dəfə olmalıdır?

Düzgün cavab: 12-16 dəfə

4. Mədə qanaxmasında həkimə qədər yardımına nə daxildir?

Düzgün cavab: Aclıq və buz qovuğunun tətbiqi

5. Ürəyin bağlı masajı zamanı döş sümüyü onurğa tərəfə neçə santimetr sıxılmalıdır?

Düzgün cavab: 3-4 sm

6. Hidrogen peroksid (3 % 100 ml) nə üçün işlədirilir?

Düzgün cavab: Yaraları yumaq üçün dezinfeksiyaedici maddə, burun

Qanaxmalarında

7. Qanaxmanın hansı forması ağır hesab olunmur?

Düzgün cavab: Kapilyar qanaxma

8. Yodun 5%-li məhlulu nə üçün istifadə olunur?

Düzgün cavab: Yara kənarlarının silinməsi üçün, dezinfeksiyaedici məhlul olaraq

9. Arterial qanaxmanın əlamətləri hansılardır?

Düzgün cavab: Al qırmızı rəngdə olması, qan güclü təzyiqlə axır

10. Aşağı ətrafda qanaxma zamanı hansı arteriyani sıxmaq lazımdır?

Düzgün cavab: Bud arteriyani

11. I və II dərəcəli yanıqlar zamanı ilk tibbi yardımın əsasları hansıdır?

Düzgün cavab: Təsiredici amilin qarşısını almaq, yanık yerini soyutmaq, Pantenol vurmaq, steril nəm tamponla və steril cuna ilə örtmək

12. Yuxarı ətrafda qanaxma zamanı hansı arteriyani sıxmaq lazımdır?

Düzgün cavab: Bazu arteriyani

13. Suda boğulan insana ilk tibbi yardım necə göstərilir?

Düzgün cavab: Nəfəs yollarından su çıxarılır, ürəyin fəaliyyəti dayandıqda ürək xaricdən masaj edilir, suni nəfəs verilir

14. Ölümün ilk nişanələri hansılardır?

Düzgün cavab: ürək döyüntüsünün dayanması, tənəffüsün dayanması

15. Əllər və ayaqların iri arteriyaları zədələndikdə hansı qandaylandırma üsulu daha etibarlıdır?

Düzgün cavab: Turnanın qoyulması və ya barmaqla sıxılması

16. Sümüklərin sınması əlamətləri hansılardır?

Düzgün cavab: şışkinlik, qızartı, ağrı, qanaxma

17. Arterial qanaxmanı necə dayandırmaq lazımdır?

Düzgün cavab: Yaradan yuxarı hissədə jut bağlamaqla

18. Burun qanaxması zamanı nə etmək lazımdır?

Düzgün cavab: Zərərçəkəni yarımoturaq vəziyyətə gətirərək başını qabağa əyib, onun burun nahiyəsinin soyudulmasını təmin etmək lazımdır

19. Əzələdaxili inyeksiya hansı bucaq altında aparılır? (sarğı əzələsinə)

Düzgün cavab: 90

20. Qan-damar sistemi hansı orqanlardan ibarətdir?

Düzgün cavab: Ürək və onunla bağlı müxtəlif ölçülərdə damarlarla (aorta, arteriya, vena, kapillyar), birdə 5-5.5 qan

21. Xarici zədə əlamətləri görünməyən və huşsuz vəziyyətdə olan, ürək ağıciyər reanimasiyası keçirmiş zərərçəkənə hansı “bərpa edici” vəziyyəti vermək lazımdır?

Düzgün cavab: Böyrü üstə uzadıb ayaqlarını dizdən bükmək

22. Xəstənin dərmana həssaslığını yoxlamaq üçün iynə hansı nahiyyəyə vurulur?

Düzgün cavab: Dəri altına

23. Yüksək temperatur hansı sayılır?

Düzgün cavab: 39-40 °C

24. Daxili qanaxmalar zamanı xəstələri nəql edərkən onlara hansı vəziyyət verilməlidir?

Düzgün cavab: Xəstəyə xərəkdə yarımoturaq vəziyyət verilməlidir

25. Normal halda kişilərdə tənəffüsün tezliyi 1 dəqiqədə neçə olmalıdır?

Düzgün cavab: 16-18

26. Sınıqlar zamanı şokun profilaktikası üçün həkimə qədər ilk tibbi yardım zamanı nə etmək olmaz?

Düzgün cavab: Xəstəni hərəkət etdirmək

27. Normal arterial təzyiq neçə olmalıdır?

Düzgün cavab: 120/80

28. Burun qanaxmasında başa hansı vəziyyət verilir?

Düzgün cavab: Yüngül önə əyilmiş

29. Həyati əlamətlərə bunlardan hansı aid deyil?

Düzgün cavab: Gözün buynuz qışası bulanır və quruyur

30. 1-ci dərəcəli yanıq əlamətləri aşağıdakılardan hansıdır?

Düzgün cavab: Ağrı,qızartı,şişkinlik

31. Yağlı məhlulun hansı üsulla yeridilməsi yağ emboliyasına səbəb olur?

Düzgün cavab: Venadaxili

32. Döş sümüyünün arxasında ağrılar zamanı həkimə qədər ilk yardım hansıdır?

Düzgün cavab: Dil altına nitroqliserin qoymaq

33. 2-ci dərəcəli yanıq əlamətləri aşağıdakılardan hansılardır?

Düzgün cavab: Ağrı, suluqlar

34. Elektrotravma zamanı aşağıda göstərilən yardımıldardan hansı qəti qadağandır?

Düzgün cavab: Elektrik vurmuş şəxsi torpağa basdırmaq

35. Vətərlərin gərilməsi zamanı:

Düzgün cavab: soyuq kompres qoymaq, sıx sarğı

36. Dərialtı inyeksiya hansı nahiyyədə aparılır?

Düzgün cavab: Saidin içəri səthində

37. Vena daxilinə damcı üsulu ilə dərman yeridilərkən xəstənin vəziyyəti necə olmalıdır?

Düzgün cavab: Arxası üstə uzanmış

38. 3-cü dərəcəli yanıq əlamətləri hansılardır?

Düzgün cavab: Epidermisin, dermanın yanması

39. 4-cü dərəcəli yanıq əlamətləri hansılardır?

Düzgün cavab: Bütün toxuma qatlarının nekrozu

40. Zərərçəkənin çoxlu qan itirməsinin əlamətləri:

Düzgün cavab: Soyuq yapışqanlı tər, başgicəllənmə, halsızlıq, zəif nəbz, arterial təzyiqin aşağı düşməsi, təngnəfəslik

41. Yüngül əzilmə zamanı ilk yardım

Düzgün cavab: soyuq kompres qoymaq

42. Qarının deşilmiş yarası zamanı ilk tibbi yardım?

Düzgün cavab: Yarımoturaq-ayaqları yiğilmiş vəziyyətdə, soyuq kompres qoymaq

43. Venoz qanaxmanın əlamətləri hansılardır?

Düzgün cavab: Tünd qırmızı rəngdə olması, zəif, fasiləsiz axması

44. Döş qəfəsi yaralanmaları zamanı hansı hermetik sarğıdan istifadə etmək olar?

Düzgün cavab: Okluzion

45. Arterial qanaxmanın müvəqqəti dayandırılmasında hansı üsuldan istifadə olunur?

Düzgün cavab: Damarların sümüklərə sıxılması

46. Arterial qanaxmanı venoz qanaxmadan fərqləndirən nədir?

Düzgün cavab: Al qırmızı rəngdə olması, qanın güclü təzyiqlə axması

47. II dərəcəli donma üçün xarakterik əlamət hansıdır?

Düzgün cavab: Suluqların əmələ gəlməsi

48. Burun qanaxması zamanı ilk tibbi yardım hansıdır?

Düzgün cavab: Burnun üstünə və alına buz qoymaq

49. İnsanın qan daşıyıcı sistemində neçə litr qan var?

Düzgün cavab: 5 litr

50. Bazu oynağının çıxığında ilk tibbi yardım məqsədilə nə yerinə yetirilir?

Düzgün cavab: soyuq kompres qoymaq, hərəkətsizləşdirmək

51. Dərialtı inyeksiyadan sonra inyeksiya yeri bərkidikdə aşağıda sadalanan tədbirdən hansı əks-göstəriş sayılır?

Düzgün cavab: Bərkiyən nahiyyəyə buz qovuğu qoymaq

52. Vena daxili inyeksiyadan əvvəl turnanın düzgün qoyulmasının göstəricisi nədir?

Düzgün cavab: Turnadan aşağı hissədə dəri örtüyünün avazılması

53. Nəbzi hansı arteriyalarda saymaq mümkündür?

Düzgün cavab: Sadalanan arteriyalarda

54. Elektrotravmalarda ilk tibbi yardım hansıdır?

Düzgün cavab: Ürəyin xarici masajı

55. İnsanı həyata qaytarmaq üçün adı şəraitdə klinik ölümün vaxt nə qədər olmalıdır?

Düzgün cavab: 4-5 dəq

56. Reanimasion tədbirləri kliniki ölümün hansı dəqiqəsində yerinə yetirdikdə daha çox effektli olur?

Düzgün cavab: 1-2 dəq

57. Orta yaşlı insanlarda nəbz 1dəqiqədə neçə olmalıdır?

Düzgün cavab: 75-80

58. İnsanı huşsuz vəziyyətdə aşkar edərkən nə etmək lazımdır?

Düzgün cavab: Əsasən nəbz, tənəffüs və bəbəklərinə xüsusi fikir vermək

59. Sarğı qoymağın əsas prinsipləri?

Düzgün cavab: Əlləri yumaq, yaranın kənarlarını təmizləmək, aseptik sarğı
Bağlamaq

60. Yod məhlulundan və ya brilyant yaşılından dezinfeksiya vasitəsi kimi düzgün olaraq necə istifadə olunur?

Düzungün cavab: Yaranın ətrafına sürtülməlidir

61. Açıq siniqda ilk tibbi yardım necə göstərilir?

Düzungün cavab: Qanaxmanın qarşısı alınır, sınmış hissə hərəkətsizləşdirilir, ağrı kəsici vurulur

62. Ətrafların çıxığı zamanı zərərçəkənə ilk tibbi yardımın göstərilməsi nədən ibarətdir?

Düzungün cavab: Ətrafi zədələnmədən sonrakı vəziyyətdə təsbit (fiksə) etməklə zədələnən oynağın üzərinə buz və ya soyuq kompres qoymaq

63. Bazu sümüyü sınan zərərçəkənə ilk tibbi yardımın göstərilməsi nədən ibarətdir?

Düzungün cavab: Bazunun bayır və içəri tərəfindən iki ədəd şina qoymaq, qoltuq altına yumşaq valik (bükkülü) qoymaq və qolu dirsəkdən büküb ləçəkdə boyundan asmaq lazımdır

64. Açıq siniqda ilk yardım necə göstərilir?

Düzungün cavab: Qanaxmanın qarşısı alınır, sınmış hissə hərəkətsizləşdirilir, ağrıkəsici vurulur

65. Qabırğaların siniği zamanı xəstəni hansı vəziyyətdə daşıməq olar?

Düzungün cavab: Yarımoturaq

66. Gəmidə ilk tibbi yardım xüsusi hazırlıq kursu Beynəlxalq Konvensiyانın hansı bölməsinin tələbələrinə uyğun təşkil olunmalıdır?

Düzgün cavab: A-VI/4

67. Sınıqlar neçə qrupa bölünür?

Düzgün cavab: 2

68. Elektrotravmalarda ilk görüləcək vacib tədbir hansıdır?

Düzgün cavab: Cərəyanın təsirini kəsmək

69. Yuxu arteriyası zədələnərsə qanaxmanı necə saxlamaq olar?

Düzgün cavab: Yuxu arteriyasını boyun fəqərəsinə sıxmaqla

70. Qarınının ön divarı yaralanmış zərərçəkəni necə daşıməq məqsədə uyğundur?

Düzgün cavab: Zərərçəkən yarımoturaq, ayaqlar qarnına yiğilmiş vəziyyətdə daşınır

71. Arterial qanaxma üçün xarakterik əlamət hansıdır?

Düzgün cavab: Qanın al qırmızı rəngdə olması

72. Hansı qanaxmalarda bərk sarğı qoyulur?

Düzgün cavab: Venoz

73. Dəm qazı ilə zəhərlənmə zamanı ilkin əlamətlər hansılardır?

Düzgün cavab: Ümumi zəiflik hissi, alın və gicgah nahiyyəsində ağrı, qulaqda ağırılıq hissiyatı

74. Qolu zədələnən xəstənin paltarını dəyişərkən aşağıda göstərilən qaydalardan hansını düz edirsiz?

Düzgün cavab: Köynək əvvəl zədəli qola geyindirilir

75. Bud sümüyünün açıq sını zamanı güclü qanaxma olarsa ilk yardım olaraq nəyi yerinə yetirmək lazımdır?

Düzgün cavab: Qanaxmanı dayandırmaq lazım

76. Orqanizmin birdən birə neçə litr qan itirməsi ölümə nəticələnə bilər?(70 kq)

Düzgün cavab: 1, 5-2 L

77. Periferik venanın kateterizasiyası üçün hansı venanın seçilməsi məqsədə uyğundur?

Düzgün cavab: Orta dirsək venası

78. Hansı qanaxmalarda bərk sarğıdan istifadə olunur?

Düzgün cavab: Venoz

79. Onurğa sütununun zədələnməsi zamanı zərərçəkən huşsuz vəziyyətdə olarsa onu hansı vəziyyətdə təxliyyə etmək lazımdır?

Düzgün cavab: Qarnı üstə uzadılmış vəziyyətdə

80. Zərərçəkənin huşu aydınlaşdır, tənəffüs edir və nəbz təyin edilirsə zərərçəkənə hansı vəziyyət verilir?

Düzgün cavab: Arxası üstə

81. Zərərçəkənin huşu yoxdur,tənəffüs edir və nəbz təyin edilirsə zərərçəkənə hansı vəziyyət verilir?

Düzgün cavab: Böyüru üstə

82. Zərərçəkənin huşu yoxdur,tənəffüs etmir,nəbz təyin edilmirsə zərərçəkənə necə yardım edilməlidir?

Düzgün cavab: Ürək-ağciyər reanimasiyası aparılır

83. Arterial qanaxma zamanı turna qoyulduqda nə baş verir?

Düzgün cavab: Qanaxma dayanır,prefirik nəbz itir